

**Protokoll fra møte i
Eldrerådet 30.05.2016**

Møtested: Galleriet, Schweigaards gate 4, Oslo
Møterom: 212
Møtedato: 30.05.2016
Tid: 09:00 – 11:00

Faste medlemmer som møte:

Navn	Funksjon	Representerer
Turid Mari-Anne Jenssen	Leder	Fagforeningen
Jan Bye Iversen	Nestleder	Forsvarets seniorforbund
Hilde Aanerud	Medlem	Pensjonistforbundet
Jon Schøning Lie	Medlem	H
Kari Aalerud	Medlem	Ap

Fra administrasjonen møte:

Navn	Stilling
Marianne Straume	Fagsekretær eldrerådet

Saksliste

Saksnr.	Tittel
	Saker til behandling
6/16	Høringsforslag - Regional plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i Akershus 2016 - 2030
7/16	Nasjonal Transportplan 2018 - 2029. Høringsinnspill til transportetatenes grunnlagsdokument
8/16	Ruters strategiske kollektivtransportplan M2016
9/16	Forslag til regional planstrategi 2017-2020 til offentlig ettersyn
10/16	10-årig økonomisk framtidsscenario for Akershus fylkeskommune
11/16	Inntektsrammer og strategier for ØP 2017-2020

- Sakslisten ble godkjent.
- Protokoll fra møtet 25.4.16 ble godkjent.

Innledningsvis i møtet fikk eldrerådet orientering om følgende:

- Forslag til ny forskrift for transporttjeneste for funksjonshemmede i Akershus, ved Rakel Marie Hansen
- Regional plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv, ved Karin O'Sullivan

Saker til behandling

6/16 Høringsforslag - Regional plan for fysisk aktivitet , idrett og friluftsliv i Akershus 2016 - 2030

Saksprotokoll i Eldrerådet - 30.05.2016

Fylkesrådmannens innstilling:

Forslag til Regional plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i Akershus 2016-2030 legges ut til offentlig ettersyn med høringsfrist 30. september 2016.

Utvalgets behandling:

Representanten Kari Aalerud (Ap) fremmet følgende tilleggsforslag til fylkesrådmannens innstilling:

Akershus eldreråd mener at tilrettelegging av uteområder for bevegelseshemmede skal kunne ivaretas både for unge og eldre brukere. Alle brukergrupper, også eldre, forutsettes ivaretatt innenfor gjeldende regelverk på alle nye opparbeidede områder. Vi forutsetter at Norsk Standards anbefalinger for økt tilgjengelighet vil bli fulgt. Det gjelder også på områder der universell utforming ikke kan oppnås.

Leder Turid Jenssen (fagforbundet) foreslo at fylkesrådmannens innstilling tas til orientering og at Aaleruds (Ap) tilleggsforslag følger saken videre. Eldrerådet ga sin tilslutning til dette.

Eldrerådets innspill:

Eldrerådet tar saken til orientering.

Tilleggsforslag som følger saken videre:

Akershus eldreråd mener at tilrettelegging av uteområder for bevegelseshemmede skal kunne ivaretas både for unge og eldre brukere. Alle brukergrupper, også eldre, forutsettes ivaretatt innenfor gjeldende regelverk på alle nye opparbeidede områder. Vi forutsetter at Norsk Standards anbefalinger for økt tilgjengelighet vil bli fulgt. Det gjelder også på områder der universell utforming ikke kan oppnås.

7/16 Nasjonal Transportplan 2018 - 2029. Høringsinnspill til transportetatens grunnlagsdokument

Saksprotokoll i Eldrerådet - 30.05.2016

Forslag til vedtak:

1. Akershus viser til uttalelser fra Østlandssamarbeidet og Osloregionen

Akershus fylkeskommune viser til uttalelsene fra Østlandssamarbeidet og Osloregionen. Denne uttalelsen er i samsvar med disse, men går mer konkret inn på sentrale problemstillinger i Akershus og utfordringene knyttet til nullvekstmålet om at persontransportveksten skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange.

2. Overordnede synspunkter

Det legges i grunnlagsdokumentet for Nasjonal Transportplan (NTP) opp til en tydelig satsing på byregioner og ordningen med bymiljøavtaler. Akershus fylkeskommune støtter en slik satsing.

Fylkeskommunen ser det også som positivt at samfunnsøkonomisk nytte skal vektlegges sterkere, men peker på at i den konkrete prioriteringen mellom tiltak må det tas hensyn til at bl.a. byutviklings- og klimaeffekter kan være vanskelige å fange opp i beregninger av samfunnsøkonomisk nytte.

Transportetatene anbefaler en styrket samordning mellom fylkeskommunene og det nye jernbanedirektoratet, både om strategiske langtidsplaner og operative ruteplaner. Akershus fylkeskommune er enig i dette.

Akershus fylkeskommune etterlyser et tydeligere internasjonalt perspektiv som legger større vekt på en koordinert utvikling av nordiske og europeiske systemer for person- og godstransport.

3. Trafikkveksten i byregionene

Hovedstadsområdet står i planperioden foran en fortsatt kraftig befolkningsvekst og forventes fram til år 2030 å vokse med over 200 000 innbyggere, dvs. en befolkning større enn Trondheim. Transportveksten som følger av dette skal løses gjennom økte gange-, sykkel- og kollektivandeler, i stedet for vekst i biltrafikken.

Det vil i planperioden være behov for økte bevilgninger til kollektivtrafikken, til nye prosjekter og i særlig grad til drift og vedlikehold av etablerte tilbud. Det er positivt at behovet for økt støtte til drift av kollektivtilbudet løftes fram i grunnlagsdokumentet. Akershus fylkeskommune mener at det er nødvendig at Staten styrker fylkeskommunenes evne til å håndtere driftsutfordringene, og dette bør håndteres f.eks. gjennom rammetilskuddet.

Transportetatene har synliggjort Fornebubanen og ny metrotunnel gjennom Oslo som viktige fylkeskommunale infrastrukturprosjekter som skal få statlig støtte med 50 % tilskudd gjennom en bymiljøavtale. Akershus fylkeskommune understreker at disse prosjektene er så sentrale at de må prioriteres innen alle rammealternativer. Fylkeskommunen peker på at en baneløsning for nedre Romerike vil være sentral for å oppnå ønsket utvikling i regionen, og prosjektet må derfor også få statlig tilskudd gjennom en bymiljøavtale når løsningskonsept er avklart.

For å nå nullvekstmålet i hovedstadsregionen må det i tillegg til de store prosjektene også gjennomføres betydelige investeringer knyttet til nytt signal- og sikringsanlegg på metrosystemet, tiltak for å sikre kollektivframkommelighet og tilrettelegging for gange- og sykling inn mot Oslo og mot prioriterte byer og tettsteder i Akershus. Tilstrekkelig tilgang til statlige programområdemidler, midler til sykkellekspressveier samt belønningsmidler vil være avgjørende for måloppnåelsen.

4. Jernbanesatsing på Østlandet

For Akershus er de viktigste jernbaneprojektene byggingen av Follobanen og ny jernbanetunnel gjennom Oslo sentrum fra Oslo S til Lysaker. Follobanen må ferdigstilles som planlagt til 2021. Utbygging av hele Intercitystrekningene og satsing på grenbanene er nødvendig for å løse

transportutfordringene på Østlandet, mellom landsdelene og til utlandet, både for person- og godstransport.

Akershus fylkeskommune ser positivt på at statsetatene foreslår betydelige midler til jernbane både i middels og høy ramme, og at innerstrekningene i InterCity-utbyggingen er prioritert i alle rammealternativene. Raskest mulig realisering av dobbeltspor Oslo-Gøteborg er viktig for å binde Osloområdet tettere til Sverige og kontinentet, og dette burde vært bedre synliggjort i NTP. Det bør igangsettes en felles konseptvalgutredning eller tilsvarende for denne felles grensekryssende jernbanestrekningen.

5. Riksveier

Veikapasiteten gjennom Oslo er allerede i dag sterkt begrenset, samtidig som pågående byutvikling gir behov for veiarealer til buss, trikk og myke trafikanter. Gods- og nyttetraffikk låses langsomt inn i det samme byområdet hvor det planlegges for tett arealbruk basert på miljøvennlige transportformer. De tunge veitransportstrømmene må i framtiden i større grad søkes ledet utenom den tette byen.

For riksveiprosjekter innenfor Oslopakke 3-området henvises til avklaring gjennom pågående revisjon av Oslopakke 3. Akershus fylkeskommune kommer med sitt innspill gjennom forslaget til ny Oslopakke 3, som er planlagt fremmet parallelt med denne høringsuttalelsen.

E18 fra Østfold grense–Vinterbro må sikres finansiering, slik at det kan gjennomføres i planperioden. Utfordringen med å sette opp bommer for finansiering av prosjektet uten at det får store konsekvenser for det lokale veisystemet gjør at høy andel statlig midler må vurderes. E6 kryssløsning V23 (næringsparkkrysset) er et sentralt prosjekt for å sikre utvikling av Gardermoen næringspark i samsvar med nasjonal- og regionale målsettinger og planer. Akershus fylkeskommune mener tiltaket må prioriteres i Nasjonal Transportplan for gjennomføring i første del av planperioden.

E16 Bjørum-Skaret, Rv 22 Glommakryssing, og Rv 2 Herbergåsen – Nybakk er alle viktig prosjekter for å utvikle det regionale hovedveinettet inn mot storbyområdet. Akershus fylkeskommune er tilfreds med at gjennomføring av disse tiltakene er høyt prioritert.

6. Fylkesvegene – innhenting av vedlikeholdsetterslep

Fylkeskommunene må settes økonomisk i stand til å ta igjen etterslepet på veinettet vi overtok fra Staten. Det gjelder både rammer til investeringer, drift og vedlikehold på fylkesveiene, og transportetatene peker på muligheten for å etablere et eget statlig program for fornyelse av denne del av veinettet. Akershus fylkeskommune mener dette vil kunne være et riktig grep.

7. Godstransport

Utviklingen av transportinfrastrukturen må bygge opp under at en størst mulig del av godstransporten kan gå på bane eller sjø. I et slikt perspektiv mener Akershus fylkeskommune at det er viktig at det nå prioriteres nødvendige tiltak på Alnabruterminalen i Oslo. Samtidig avventer fylkeskommunen konklusjonene fra arbeidet med konseptvalgutredningen for terminalstruktur i Oslofjordområdet. Med utgangspunkt i den struktur som velges må staten sette av midler til å sikre arealer og gjennomføre nødvendige tiltak i aktuelle avlastningsterminaler.

8. Klima

Akershus fylkeskommune støtter den foreslåtte ambisjon om 50 % reduksjon av klimagasser i transportsektoren innen 2030, og at det settes ambisiøse, kvantitative mål om årlig utslippsreduksjon fra anleggsdrift. NTP bør programmere en kostnadsberegning for overgang til hydrogen som drivstoff, og synliggjøre hvordan ENOVA kan bidra til at klimamålene kan bli nådd gjennom bl.a. å sette av midler til infrastruktur for utslippsfri/karbonnøytral transport.

9. Trafikksikkerhet

Akershus fylkeskommune mener at i forhold til trafikksikkerhet er det behov for at NTP i større grad tydeliggjør føringer og virkemidler rettet mot trafikanter og kjøretøy, samt virkemidler som ikke ligger hos samferdselsmyndigheten.

Utvalgets behandling:

Leder Turid Jenssen (fagforbundet) foreslo å ta saken til orientering og fikk eldrerådets tilslutning til dette.

Eldrerådets innspill:

Eldrerådet tar saken til orientering.

8/16 Ruters strategiske kollektivtransportplan M2016

Saksprotokoll i Eldrerådet - 30.05.2016

Forslag til vedtak:

1. Fylkestinget tar M2016 til orientering.
2. Fylkestinget godkjenner Ruters prinsipper for tilbudsutvikling, og legger dette til grunn i videre arbeid med å utforme delregionale mobilitetsprogrammer.
3. Fylkestinget ber Ruter om å justere opp sine mål for markedsandeler i henhold til Akershus fylkeskommunes mål for gange, sykkel og kollektiv i regionbyer og spredtbygde strøk.
4. Fylkestinget støtter Ruters vektlegging av framkommelighetstiltak for å sikre kollektivtrafikkens prioritet på veinettet.
5. Fylkestinget forutsetter at Ruter legger Akershus fylkeskommunes vedtatte føringer for utvikling av bestillingstransport til grunn for utviklingen av tilbudet.
6. Fylkestinget slutter seg til strategien for Fossilfri2020.

Utvalgets behandling:

Representanten Kari Aalerud (Ap) fremmet følgende tilleggsforslag på vegne av eldrerådet:

Kravet til effektivitet og høyere hastigheter kan bety dårligere tilgjengelighet for eldre og bevegelseshemmede. Sikkerheten om bord på offentlige kommunikasjonsmidler må ivareta for eldre passasjerer. Trygghet om bord og nok sitteplasser vil bli vesentlig dersom bestillingstransporten skal kunne avlaste TT-ordningen for dem som kan bruke offentlig transport. Elektroniske billettløsninger er ikke et egnet system for de fleste av dagens eldre passasjerer.

Leder Turid Jenssen (fagforbundet) foreslo at forslag til vedtak tas til orientering og at Aaleruds (Ap) tilleggsforslag følger saken videre. Eldrerådet ga sin tilslutning til dette.

Eldrerådets innspill:

Eldrerådet tar saken til orientering.

Tilleggsforslag som følger saken videre:

Kravet til effektivitet og høyere hastigheter kan bety dårligere tilgjengelighet for eldre og bevegelseshemmede. Sikkerheten om bord på offentlige kommunikasjonsmidler må ivareta for eldre passasjerer. Trygghet om bord og nok sitteplasser vil bli vesentlig dersom bestillingstransporten skal kunne avlaste TT-ordningen for dem som kan bruke offentlig transport. Elektroniske billettløsninger er ikke et egnet system for de fleste av dagens eldre passasjerer.

9/16 Forslag til regional planstratgi 2017-2020 til offentlig ettersyn

Saksprotokoll i Eldrerådet - 30.05.2016

Forslag til vedtak

Forslag til regional planstrategi for Akershus 2017-2020 legges ut til offentlig ettersyn med hjemmel i plan – og bygningsloven §§ 7-2 og 8-3 med høringsfrist 1. september 2016.

Utvalgets behandling:

Representanten Kari Aalerud (Ap) fremmet følgende tilleggsforslag på vegne av eldrerådet:

I oppfølging av alle de regionale planene må elementer om inkludering og diskriminering inn. I Norge er det forbudt å diskriminere på grunn av kjønn, seksuell legning, etnisitet, funksjonshemming eller livssyn. Men det er tillatt å diskriminere på grunn av alder, med unntak av ansettelse i arbeidslivet. Internasjonalt er det et sterkt press for at eldre skal få ekstra beskyttelse gjennom en FN-konvensjon. Det finnes en rekke eksempler på at eldre blir diskriminert på grunn av alder, men fordi det ikke blir rapportert er det mye skjult diskriminering.

Leder Turid Jenssen (fagforbundet) foreslo at forslag til vedtak tas til orientering og at Aaleruds (Ap) tilleggsforslag følger saken videre. Eldrerådet ga sin tilslutning til dette.

Eldrerådets innspill:

Eldrerådet tar saken til orientering.

Tilleggsforslag som følger saken videre:

I oppfølging av alle de regionale planene må elementer om inkludering og diskriminering inn. I Norge er det forbudt å diskriminere på grunn av kjønn, seksuell legning, etnisitet, funksjonshemming eller livssyn. Men det er tillatt å diskriminere på grunn av alder, med unntak av ansettelse i arbeidslivet. Internasjonalt er det et sterkt press for at eldre skal få ekstra

beskyttelse gjennom en FN-konvensjon. Det finnes en rekke eksempler på at eldre blir diskriminert på grunn av alder, men fordi det ikke blir rapportert er det mye skjult diskriminering.

10/16 10-årig økonomisk framtidsscenario for Akershus fylkeskommune

Saksprotokoll i Eldrerådet - 30.05.2016

Forslag til vedtak:

Det forventes en betydelig vekst i elevtallet i videregående opplæring i perioden 2020 - 2025. Fylkeskommunen står framfor store investeringer i nye skolebygg som følge av dette. For å bidra til at AFK klarer å håndtere veksten i framtidige drifts- og finansutgifter, er det viktig å vektlegge følgende i framtidige budsjetter:

- *Prioritere egenkapitalfinansiering av investeringer på grunn av høyt framtidig investeringsnivå.*
- *Holde driftsbudsjettet til tjenesteområdene på et moderat nivå i den kommende 4-årsperioden, for å sikre budsjettmidler til økte renter og avdrag.*
- *Bygge opp fondsreserver.*
- *Gjennomgå og kvalitetssikre AFKs befolkningsprognoser på grunnlag av oppdatert nasjonal befolkningsstatistikk. Dette for å sikre riktig omfang på framtidige investeringer i skolebygg.*
- *Nøysom og effektiv bruk av investeringsmidler til skolebygg.*
- *Investeringsrammer knyttet til 10 års plan for trygging av skoleveier i Akershus må sees i sammenheng med investeringsbehovet knyttet til investeringer i skolebygg.*
- *Finansiering av veksten i kollektivtrafikken må sikres gjennom ekstern finansiering knyttet til Oslopakke 3, bymiljøavtaler og eventuelt økte takster.*
- *Utvikle finansielle måltall for Akershus som kan legges til grunn for den økonomiske styringen i årene framover.*

Utvalgets behandling:

Leder Turid Jenssen (fagforbundet) foreslo å ta saken til orientering og fikk eldrerådets tilslutning til dette.

Eldrerådets innspill:

Eldrerådet tar saken til orientering.

11/16 Inntektsrammer og strategier for ØP 2017-2020

Saksprotokoll i Eldrerådet - 30.05.2016

Forslag til vedtak

1. *Fylkeskommunens prioriteringer i økonomiplanperioden 2017 – 2020 må rettes inn mot å skape rom for å kunne finansiere det store investeringsløftet som er nødvendig innen videregående skole i perioden 2020 – 2025. Dette betyr at:*
 - a) *Programområdenes driftsbudsjetter tilpasses for å sikre en langsiktig og bærekraftig finansiering av kommende investeringer.*
 - b) *Egenkapitalfinansieringen av investeringene økes.*
 - c) *Behov for økte driftsmidler til kollektivtrafikk må finansieres ved bruk av bompenger, ved effektivisering og eventuelt ved økt trafikantbetaling.*
 - d) *Eventuelle regnskapsoverskudd avsettes til å finansiere framtidige investeringer*

Utvalgets behandling:

Leder Turid Jenssen (fagforbundet) foreslo å ta saken til orientering og fikk eldrerådets tilslutning til dette.

Eldrerådets innspill:

Eldrerådet tar saken til orientering.